

Zemědělský dělník / zemědělská dělnice (kód: 41-086-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Zemědělský a zahradnický dělník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Ruční pěstování polních plodin	2
Sklizeň polních plodin, posklizňové práce	2
Provádění prací v chovech zvířat	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022 do: 22.12.2025

Kritéria a způsoby hodnocení

Ruční pěstování polních plodin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Odplevelit a zalít určené porosty	Praktické předvedení
b) Určit a charakterizovat základní polní plodiny ze skupin obiloviny, luskoviny, okopaniny a olejnin	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysadit sadbu brambor	Praktické předvedení
d) Provést základní kultivační práce - okopávku, kypření a zdůvodnit význam jednotlivých činností	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést negativní selekci v porostech obilovin a olejnin (zaplevelení, posouzení druhové a odrůdové čistoty, rostliny napadené škodlivými organismy)	Praktické předvedení
f) Dodržovat a vysvětlit zásady hygieny, BOZP a PO při pěstebních činnostech	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Předvést práci se zádovým postřikovačem	Praktické předvedení
h) Určit semena základních polních plodin	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Určit základní plevele a škůdce polních plodin	Praktické předvedení a ústní ověření
j) Popsat technologický postup pěstování zadané polní plodiny	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sklizeň polních plodin, posklizňové práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sklidit brambory nebo řepu nebo daný druh polní zeleniny	Praktické předvedení
b) Třídit sklizené plodiny a připravit je k expedici a skladování	Praktické předvedení
c) Předvést vážení a pytlování obilí	Praktické předvedení
d) Dodržovat a vysvětlit zásady hygieny, BOZP a PO při sklizňových a posklizňových činnostech	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění prací v chovech zvířat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozpoznat a charakterizovat základní druhy a kategorie hospodářských zvířat	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Charakterizovat hlavní zásady bezpečnosti práce při manipulaci se zvířaty	Ústní ověření
c) Předvést a popsat čištění a dezinfekci stájových prostor	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést úklid stájových prostor u jednoho druhu hospodářských zvířat (ve stájích pro chov skotu nebo prasat nebo koní)	Praktické předvedení
e) Předvést manipulaci s jednotlivými kategoriemi skotu (telaty, jalovicemi, kravami), s konkrétním zvířetem nebo skupinou zvířat na stání, ve výběhu nebo na pastvě, dodržet při manipulaci se zvířaty zásady pohody chovu hospodářských zvířat a bezpečnost práce	Praktické předvedení
f) Předvést manipulaci se zvířetem na dojrně, ošetření vemene a vlastní dojení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na jednotku práce v NSP: <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/zemedelsky-delnik>).

Při přípravě na ověřování kompetencí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku. Je vhodné, podle stavu počasí a vývoje rostlin, kumulovat vše tak, aby jednotlivé kompetence mohly být ověřeny v nejpříhodnějším období.

U kompetence **Ruční pěstování polních plodin** bude uchazeč v kritériu a) uchazeč odplevelí a následně zaleje porost o velikosti minimálně 5 m², b) uchazeč bude určovat v porostu a na fotografiích 10 vybraných základních polních plodin z následujících skupin: obiloviny, olejnin, okopaniny a luskoviny. V kritériu c) uchazeč vysadí sadbu minimálně 20 ks brambor, v kritériu d) uchazeč provede zadané kultivační práce v rozsahu minimálně 5 běžných metrů, v kritériu h) určí 10 vzorků semen polních plodin z následujících skupin: obiloviny, olejnin a luskoviny. V kritériu i) uchazeč vyhledá a určí v porostech polních plodin nalezené plevele a škůdce. Další významné plevele a škůdce určí na předložených fotografiích. Celkem bude uchazeč určovat 10 plevelů a 5 škůdců. V kritériu j) popíše uchazeč technologický postup pěstování jedné z plodin pěstovaných na pozemcích autorizované osoby.

U kompetence **Skližeň polních plodin, posklizňové práce** v kritériu a) předvede uchazeč sklizeň zadané plodiny v rozsahu alespoň 30 minut.

U kompetence **Provádění prací v chovech zvířat** bude uchazeč v kritériu a) poznávat jednotlivé druhy hospodářských zvířat chovaných v zemědělském podniku. Další hospodářská zvířata bude uchazeč poznávat na předložených fotografiích. Celkem bude uchazeč určovat a charakterizovat 7 druhů hospodářských zvířat.

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dodržování hygieny a ke kvalitě výsledné práce. Při práci se zvířaty je třeba dbát na zajištění welfare zvířat a dodržování zásad BOZP v souladu s platnou legislativou.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v zemědělském oboru vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zemědělství nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v zemědělském oboru vzdělání.
- b) Vyšší odborné vzdělání v oblasti zemědělství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zemědělství nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v zemědělském oboru vzdělání.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zemědělství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zemědělství nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v zemědělském oboru vzdělání.
- d) Profesionální kvalifikace zaměřená na rostlinnou výrobu a profesionální kvalifikace zaměřená na živočišnou výrobu na kvalifikační úrovni 3 nebo 4 a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zemědělství.

Další požadavky:

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Pozemky s porosty polních plodin
- Objekty živočišné výroby, hospodářská zvířata, pastviny
- Semena polních plodin, fotografie polních plodin, plevelů a škůdců, fotografie hospodářských zvířat
- Ruční nářadí, vozík pro převoz materiálu, pytle, sklizené zemědělské produkty
- Zádový postřikovač

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Regionální agrární komora Královéhradeckého kraje,

ZD Trstěnice,

ZD Rosice u Chrásti,

Školní statek Humpolec.